

JC/GL 2024 88

2024. gada 20. novembris

Kopīgās pamatnostādnes

par sistēmu, ko Eiropas uzraudzības iestādes izveidojušas informācijas apmaiņai, lai kompetentās iestādes varētu novērtēt finanšu iestāžu un finanšu tirgus dalībnieku personu, kam ir būtiska līdzdalība, direktoru un galveno funkciju veicēju piemērotību un atbilstību

Kopīgās pamatnostādnes par sistēmu, ko Eiropas uzraudzības iestādes izveidojušas informācijas apmaiņai, lai kompetentās iestādes novērtētu finanšu iestāžu un finanšu tirgus dalībnieku personu, kam ir būtiska līdzdalība, direktoru un galveno funkciju veicēju piemērotību un atbilstību

Šo pamatnostādņu statuss

Šajā dokumentā ir iekļautas kopīgās pamatnostādnes, kas jāizdod saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regulas (ES) Nr. 1093/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), Regulas (ES) Nr. 1094/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādi), un Regulas (ES) Nr. 1095/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi) (kopā sauktas par dibināšanas regulām) 16. pantu.

Pamatnostādnes jāpieņem saskaņā ar dibināšanas regulu 56. panta otro daļu.

Saskaņā ar dibināšanas regulu 16. panta 3. punktu kompetentās iestādes dara visu iespējamo, lai ievērotu pamatnostādnes.

Kopīgo pamatnostādņu mērķis ir izveidot konsekventu, efektīvu un konstruktīvu uzraudzības praksi Eiropas finanšu uzraudzības sistēmā (EFUS) un nodrošināt Savienības tiesību aktu kopīgu, vienvērtīgu un konsekventu piemērošanu attiecībā uz EUI izveidotās sistēmas izmantošanu, lai kompetentās iestādes apmainītos ar informāciju, kura attiecas uz finanšu iestāžu un finanšu tirgus dalībnieku personu, kam ir būtiska līdzdalība, direktoru un galveno funkciju veicēju piemērotības un atbilstības novērtēšanu saskaņā ar dibināšanas regulu 1. panta 2. punktā minētajiem tiesību aktiem.

Kompetentajām iestādēm, uz kurām attiecas kopīgās pamatnostādnes, tās jāievēro, attiecīgi iekļaujot tās savā uzraudzības praksē vai regulatīvajā sistēmā (piemēram, grozot savu tiesisko regulējumu vai uzraudzības procesus).

Ziņošanas prasības

Paredzamais šo kopīgo pamatnostādņu piemērošanas datums ir diena, kad tiek publicēti tulkojumi visās oficiālajās ES valodās 17.02.2025. Turklāt kompetentajām iestādēm jāievēro kopīgo pamatnostādņu daļas vēlākā posmā (citā laikā, kad noteikumi attiecas uz juridiskām vai fiziskām personām), ņemot vērā laiku, kas nepieciešams vēsturisko datu ievadīšanai EUI informācijas sistēmā pirms EUI informācijas sistēmas izmantošanas.

Saskaņā ar dibināšanas regulu 16. panta 3. punktu kompetentajām iestādēm līdz 22.04.2025 jāpaziņo attiecīgajai EUI, vai tās ievēro vai paredz ievērot kopīgās pamatnostādnes, vai arī jānorāda to neievērošanas iemesli. Ja šajā termiņā nebūs saņemts šāds paziņojums, attiecīgā EUI uzskatīs, ka kompetentās iestādes pamatnostādnes/ieteikumus neievēro. Paziņojumi jānosūta uz [compliance@eba.europa.eu, compliance@eiopa.europa.eu un compliance.fpsguidelines@esma.europa.eu] ar atsauci "JC/GL/2024 88". Paziņojumu veidne ir pieejama EUI tīmekļvietnēs. Personām, kuras sniedz paziņojumus, jābūt pilnvarotām to pārstāvēto kompetento iestāžu vārdā ziņot par prasību izpildi.

Paziņojumus publicēs EUI tīmekļvietnēs saskaņā ar dibināšanas regulu 16. panta 3. punktu.

Kopīgās pamatnostādnes būs piemērojamas atbilstības un paskaidrojumu procedūras laikā, jo par tām jau ir notikušas plašas konsultācijas ar kompetentajām iestādēm. Turklāt notika divas sabiedriskās apspriešanas, kas noslēdzās attiecīgi 2023. gada 2. maijā un 2024. gada 15. janvārī. EUI ir sadarbojušās arī ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kura neoficiālais atzinums tika ņemts vērā. Šīs kopīgās pamatnostādnes ir nepieciešamas EUI regulu 31.a panta īstenošanai, un tās ir adresētas tikai kompetentajām iestādēm.

I nodaļa. Priekšmets, darbības joma un definīcijas

Priekšmets

1. Šīs pamatnostādnes precizē, kā kompetentās iestādes izmanto EUI informācijas sistēmu un apmainās ar informāciju, kas attiecas uz personu, kam ir būtiska līdzdalība, direktoru un galveno funkciju veicēju piemērotības un atbilstības novērtēšanu saskaņā ar Regulas (ES) 1093/2010 1. panta 2. punktā, Regulas (ES) 1094/2010 1. panta 2. punktā un Regulas (ES) 1095/2010 1. panta 2. punktā minētajiem tiesību aktiem, pamatojoties uz to 31.a pantu.

Adresāti

2. Šīs pamatnostādnes ir adresētas kompetentajām iestādēm, kas minētas Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un Regulas (ES) Nr. 1094/2010 4. panta 2. punktā un Regulas (ES) Nr. 1095/2010 4. panta 3. punktā.

Definīcijas

3. Terminiem, kas izmantoti un definēti tiesību aktos, kuri minēti Regulas (ES) Nr. 1093/2010 1. panta 2. punktā, Regulas (ES) Nr. 1094/2010 1. panta 2. punktā un Regulas (ES) Nr. 1095/2010 1. panta 2. punktā, pamatojoties uz dibināšanas regulu 31.a pantu, šajās pamatnostādnēs ir tāda pati nozīme.

Novērtējums

ir kompetentās iestādes galīgais lēmums par interesējošās personas piemērotību saskaņā ar Savienības nozaru noteikumiem, kurš būtu vai nu apstiprinājums, tostarp klusējot izteikta piekrišana, vai noraidījums, tostarp klusējot izteikts noraidījums, tostarp atļaujas piešķiršanas brīdī.

EUI informācijas sistēma

ir digitālā platforma, ko kopīgi izveidojušas EBI, EAAPI un EVTI saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010, Regulas (ES) Nr. 1094/2010 un Regulas (ES) Nr. 1095/2010 31.a pantu.

EUI informācijas sistēmas darbības noteikumi

ir noteikumu, specifikāciju, pasākumu, procesu un procedūru kopums, ko kompetentās iestādes ņem vērā, izmantojot EUI informācijas sistēmu, tostarp, bet ne tikai, tehniskās specifikācijas, valodu lietojums, piekļuves tiesības un to pārvaldība.

Kompetentās iestādes	ir iestādes, kas definētas Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un Regulas (ES) Nr. 1094/2010 4. panta 2. punktā un Regulas (ES) Nr. 1095/2010 4. panta 3. punktā.
----------------------	--

Finanšu iestāde un finanšu tirgus dalībnieks	ir finanšu iestāde, kas minēta Regulas (ES) Nr. 1093/2010 un Regulas (ES) Nr. 1094/2010 4. panta 1. punktā, un finanšu tirgus dalībnieks, kas minēts Regulas (ES) Nr. 1095/2010 4. panta 1. punktā.
--	---

Savienības nozaru noteikumi	ir Regulas (ES) Nr. 1093/2010, Regulas (ES) Nr. 1094/2010 un Regulas (ES) Nr. 1095/2010 1. panta 2. punktā minēto tiesību aktu noteikumi par tādas informācijas apmaiņu, kura attiecas uz interesējošo personu atbilstības un piemērotības novērtējumu.
-----------------------------	---

Informācijas pieprasījums	ir informācijas pieprasījums, kas attiecas uz finanšu iestādes un finanšu tirgus dalībnieka personas, kam ir būtiska līdzdalība, direktora vai galvenās funkcijas veicēja piemērotības un atbilstības novērtēšanu saskaņā ar Savienības nozaru noteikumiem un ko, ievērojot šīs pamatnostādnes, novērtēšanas iestāde iesniedz, izmantojot EUI informācijas sistēmu.
---------------------------	---

Pieprasījuma iesniedzēja iestāde	ir kompetentā iestāde, kas iesniedz informācijas pieprasījumu.
----------------------------------	--

Pieprasījuma saņēmēja iestāde	ir kompetentā iestāde, kas saņem informācijas pieprasījumu.
-------------------------------	---

Interesējošā persona	ir fiziska vai juridiska persona, kurai saskaņā ar Savienības nozaru noteikumiem ir veikts vai tiks veikts novērtējums attiecībā uz finanšu iestāžu un finanšu tirgu dalībnieku personas, kam ir būtiska līdzdalība, direktora vai galvenās funkcijas veicēja piemērotību un atbilstību.
----------------------	--

Pieteikuma atsaukšana	nozīmē, ka pieteikuma iesniedzējs atsauc jebkādu skaidru vai klusējot izteiktu pieteikumu vai paziņojumu par novērtēšanas procesu, pirms kompetentā iestāde ir pieņēmusi lēmumu.
-----------------------	--

II sadaļa. EUI informācijas sistēmas izmantošana

EUI informācijas sistēmas izmantošana

4. Lai novērtētu interesējošo personu piemērotību un atbilstību saskaņā ar Savienības nozaru noteikumiem, kompetentajām iestādēm jāizmanto EUI informācijas sistēma, tādējādi iesniedzot, meklējot un pieprasot informāciju, kas ir būtiska piemērotības un atbilstības novērtēšanai saskaņā ar šīm pamatnostādņēm.

Datu ievade EUI informācijas sistēmā

5. Kompetentajām iestādēm, kas veic interesējošās personas piemērotības un atbilstības novērtēšanu, šo pamatnostādņu 7. punktā minētie dati jāiekļauj EUI informācijas sistēmā divu nedēļu laikā pēc paziņojuma vai pieteikuma par piemērotības un atbilstības novērtēšanu saņemšanas (ievadīšanas datums).
6. Ja tiek veikta jau izvērtētas interesējošās personas papildu vai jauna novērtēšana, EUI informācijas sistēmā jāizveido jauns ieraksts.
7. Datus, kas jāiesniedz EUI informācijas sistēmā, attiecībā uz interesējošo personu ir jāietver:

7.1. fiziska persona:

- a. vārds(-i);
- b. uzvārds;
- c. dzimšanas datums;
- d. dzimšanas vieta;
- e. citi vārdi, ja tādi ir pieejami (tostarp dzimtais vārds, ja tāds ir pieejams), ko izmanto persona (pieņemtie vārdi);

7.2. juridiska persona:

- a. juridiskās personas vai vienības juridiskais nosaukums (tostarp tiesiskās formas saīsinājums);
- b. citi juridiskās personas nosaukumi;
- c. juridiskās personas identifikators (*LEI*);
- d. ja *LEI* nav pieejams, reģistrācijas numurs, piemēram, no centrālā reģistra, komercreģistra, uzņēmumu reģistra vai līdzīga publiska reģistra; un
- e. reģistrācijas valsts (galvenā mītne);

un attiecībā uz kompetento iestādi, kas veic novērtēšanu:

7.3. fiziskai personai un juridiskai personai:

a. dati, kas izklāstīti turpmāk:

- i. attiecībā uz datiem, kas pievienoti pēc EUI informācijas sistēmas izveides: ievadīšanas datums saskaņā ar 5. punktu;
- ii. attiecībā uz vēsturiskajiem datiem, kas pievienoti EUI informācijas sistēmai: attiecīgais datums, kas pieejams kompetentajai iestādei (piemēram, pieteikuma vai paziņojuma datums, lēmums, darbības uzsākšana utt.);

b. dibināšanas regulu 1. panta 2. punktā minētais tiesību akts, saskaņā ar kuru veikta novērtēšana; un

c. ja pieejams, kompetentās iestādes rīcībā esošā ieraksta atsauces numurs.

8. Informācija, kas ievadīta EUI informācijas sistēmā saskaņā ar 7. punktu, tiks glabāta EUI informācijas sistēmā ne ilgāk kā 15 gadu no dienas, kad kompetentā iestāde to ir ievadījusi, un pēc tam automātiski dzēsta no EUI informācijas sistēmas. Kompetentās iestādes var piemērot īsākus glabāšanas termiņus. Ja saskaņā ar piemērojamiem Savienības vai valsts tiesību aktiem ir piemēroti īsāki saglabāšanas termiņi, kompetentajai iestādei pēc šo termiņu beigām ir attiecīgi jādzēš dati no EUI informācijas sistēmas. Papildus glabāšanas perioda beigām kompetentās iestādes varētu arī dzēst informāciju, saņemot paziņojumu, ka interesējošā persona ir mirusi. Iepriekš minētais neskar attiecīgo datu subjektu tiesības uz piekļuvi, labošanu vai dzēšanu, kā paredzēts Regulas (ES) 2018/1725 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās 17., 18. un 19. pantā.

9. Kompetentajām iestādēm jānosaka kontaktpunkti pieprasījumu saņemšanai un atbilžu sniegšanai uz tiem un šī informācija jā dara pieejama EUI informācijas sistēmā. Kontaktinformācijā jānorāda funkcionālā e-pasta adrese, ko izmanto piemērotības un atbilstības novērtēšanas procesā, tās struktūrvienības/departamenta tālruņa numurs, kura nodarbojas ar piemērotības un atbilstības novērtēšanu (pēc izvēles), un attiecīgajiem darbiniekiem – vārds(-i) / uzvārds, amats, profesionālā e-pasta adrese un tālruņa numurs.

10. Kompetentajām iestādēm ir jāatjaunina kontaktpunktu saraksti, tostarp funkcionālās e-pasta adreses, un jāpārskata tie vismaz reizi gadā.

Datu meklēšana EUI informācijas sistēmā

11. Pirms kompetentā iestāde saskaņā ar Savienības nozaru noteikumiem veic interesējošās personas piemērotības un atbilstības novērtēšanu, kompetentajai iestādei EUI informācijas sistēmā jāmeklē, vai ir kāda cita kompetentā iestāde, kurai ir informācija par šo interesējošo personu.

III sadaļa. Informācijas apmaiņa un sadarbība starp kompetentajām iestādēm, kas izmanto EUI informācijas sistēmu

Informācijas pieprasījumu nosūtīšana

12. Ja EUI informācijas sistēmas sniegtie meklēšanas rezultāti norāda, ka novērtēšanas nolūkiem ir pieejama attiecīga informācija, kompetentajai iestādei pirms novērtēšanas veikšanas jāiesniedz informācijas pieprasījums, izmantojot EUI informācijas sistēmu, kompetentajām iestādēm, kuras identificētas saskaņā ar 11. punktu un kuru rīcībā ir attiecīga informācija par interesējošo personu.
13. Pieprasījuma iesniedzējai iestādei jānorāda pieprasījuma iemesls, pieprasītā informācija un Savienības nozaru noteikumi, uz kuru pamata tiek veikta novērtēšana.
14. Pieprasījuma iesniedzējai iestādei jāiesniedz pieprasījuma saņēmējai iestādei visi dokumenti vai apliecinātie materiāli, ko tā uzskata par nepieciešamiem pieprasījuma pamatošanai, izmantojot divpusējus saziņas līdzekļus ārpus EUI informācijas sistēmas. Kompetentās iestādes var atvieglot informācijas apmaiņu, noslēdzot sadarbības vienošanās¹.

Informācijas pieprasījumu apstrāde un reaģēšana uz tiem

15. Faktiskā apmaiņa ar pamatinformāciju, kas ir būtiska interesējošās personas piemērotības un atbilstības novērtēšanai, tiks veikta divpusēji starp pieprasījuma iesniedzēju iestādi un pieprasījuma saņēmēju iestādi ārpus EUI informācijas sistēmas.
16. Pieprasījuma saņēmējai iestādei saskaņā ar lojālas sadarbības principu, kas noteikts Līguma par Eiropas Savienību (LES) 4. panta 3. punktā un atspoguļots dibināšanas regulu 2. panta 4. punktā, un ņemot vērā Savienības nozaru noteikumus un visus citus piemērojamus tiesību aktus, kas saistīti ar nozaru noteikumiem, jāatbild uz pieprasījumu divu nedēļu laikā no pieprasījuma saņemšanas un jāsniedz informācija vai jāpaskaidro, kāpēc informāciju var sniegt tikai vēlāk, un jāprecizē attiecīgais datums. Negatīva novērtējuma vai novērtēšanas pieteikuma atsaukšanas gadījumā jāsniedz arī pieejamā informācija par negatīvā novērtējuma vai atsaukšanas iemesliem.
17. Pieprasījuma saņēmējai iestādei nav jāsniedz pieprasītā informācija, ja konfidencialitātes vai personas datu aizsardzības prasības, kas izklāstītas Savienības nozaru noteikumos vai citās piemērojamās tiesību normās, liedz tai to darīt vai ja pieprasījuma saņēmēja iestāde objektīvu iemeslu dēļ nevar sniegt pieprasīto informāciju.

¹ Piemēram, EVTI daudzpusējais saprašanās memorands par sadarbības pasākumiem un informācijas apmaiņu.

18. Ja informācijas apmaiņa nav iespējama saskaņā ar 17. punktu, pieprasījuma saņēmējai iestādei pēc iespējas ātrāk, bet ne vēlāk kā divu nedēļu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas par to jāinformē pieprasījuma iesniedzēja iestāde un jāpaskaidro iemesli. Ja daļēji nav iespējams sniegt visu pieprasīto informāciju, pieprasījuma saņēmējai iestādei jāsniedz pieprasījuma iesniedzējai iestādei tā informācijas daļa, kuras sniegšana ir atļauta, un jāpaskaidro iemesli, kāpēc citas informācijas daļas netiek sniegtas.

19. Pieprasījuma saņēmēja iestāde var lūgt pieprasījuma iesniedzējai iestādei sniegt paskaidrojumus par saņemto pieprasījumu. Pieprasījuma iesniedzējai iestādei jāatbild uz visiem šādiem precizēšanas pieprasījumiem bez liekas kavēšanās. Ja tiek pieprasīti paskaidrojumi, 16. un 18. punktā minēto termiņu jāsāk skaitīt pēc tam, kad pieprasījuma iesniedzēja iestāde ir sniegusi paskaidrojumus.

Konfidencialitāte

20. Kompetentajām iestādēm visa informācija, kas saņemta saskaņā ar šīm pamatnostādņēm, jāuzskata par konfidenciālu un jāapstrādā saskaņā ar dienesta noslēpumu un personas datu aizsardzības prasībām, kas noteiktas Savienības tiesību aktos un piemērojamos valsts tiesību aktos.

IV sadaļa. Galīgie noteikumi un īstenošana

21. Šis pamatnostādnes piemēro no 17.02.2025, izņemot:

- a. 4., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19. punktu, ko piemēros no 2025. gada 15. maija attiecībā uz fizisku personu novērtējumiem un no 2026. gada 30. aprīļa attiecībā uz juridisko personu novērtējumiem;
- b. 7.2. punkta a–e) apakšpunktu, ko piemēros no 2026. gada 30. janvāra.

22. Kompetentajām iestādēm līdz 2025. gada 15. maijam EUI informācijas sistēmā jāiekļauj pieejamie vēsturiskie dati par fiziskām personām, kuri attiecas uz pēdējiem pieciem gadiem, skaitot no šo pamatnostādņu piemērošanas dienas.

23. Ja par fizisko personu nav pieejami 7.1. punktā norādītie vienotie dati, piemēram, dzimšanas datums vai vieta, pieprasījuma iesniedzējām un pieprasījuma saņēmējām iestādēm jānodrošina, ka informācija, kas jāsniedz attiecīgās personas novērtēšanai, ir pieejama, izmantojot citus līdzekļus.

24. Kompetentajām iestādēm līdz 2026. gada 30. aprīlim EUI informācijas sistēmā jāiekļauj pieejamie vēsturiskie dati par juridiskajām personām par pēdējiem diviem gadiem, skaitot no 2026. gada 30. janvāra. Ja juridiskajām personām nav *LEI*, EUI informācijas sistēmā jāievada citi reģistrācijas numuri (piemēram, no centrālā reģistra, komercreģistra, uzņēmumu reģistra vai līdzīga publiska reģistra) un papildus jāievada reģistrācijas valsts.